

Výroční zpráva Církve římskokatolické za rok 2013

Římskokatolická církev nabízí a také uskutečňuje spolupráci s ostatními institucemi v oblasti armády, policie, charity, školství. Tuto službu vykonává prostřednictvím cca 1847 kněží, mnoha desítek řeholníků, řeholnic a laických spolupracovníků.

Římskokatolická církev má dle §7 odst. 1 zákona č. 3/2002 Sb. o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (dále jen zákon o církvích a náboženských společnostech) oprávnění k výkonu zvláštních práv. Všechna zvláštní práva v roce 2012 vykonávala a ohledně níže uvedených zvláštních práv ve smyslu §7 odst. 3 zákona č. 3/2002 Sb. zveřejňuje následující:

1. CÍRKEV JE OPRÁVNĚNA VYUČOVAT NÁBOŽENSTVÍ NA VEŘEJNÝCH ŠKOLÁCH.

Výuka náboženství na veřejných školách byla uskutečňována jako nepovinný předmět. Tento předmět navštěvovalo celkem **39 117 žáků a studentů**. Dalších cca **16 000** dětí a mládeže absolvuje výuku náboženství mimo školu (např. na farách apod.)

2. CÍRKEV JE OPRÁVNĚNA POVĚŘIT OSOBY VYKONÁVAJÍCÍ DUCHOVENSKOU ČINNOST K VÝKONU DUCHOVENSKÉ SLUŽBY V OZBROJENÝCH SILÁCH ČESKÉ REPUBLIKY, V MÍSTECH, KDE SE VYKONÁVÁ VAZBA, TREST ODNĚTÍ SVOBODY, OCHRANNÉ LÉČENÍ A OCHRANNÁ VÝCHOVA.

Výkon duchovenské služby v ozbrojených silách České republiky (ČR) je upraven dohodami mezi Ministerstvem vnitra ČR, Ministerstvem obrany ČR a církvemi. V armádě působilo k 31.12. 2013 celkem **29 vojenských kaplanů, z toho 9 římskokatolických kněží a 4 trvalí jáhni**. Pro spolupráci s Policií ČR byl vyčleněn 1 duchovní.

V roce 2013 působila římskokatolická církev v duchovní službě téměř ve všech 35 českých věznicích. Na 14 se zvýšil počet osob, které byly v zaměstnaneckém poměru VSČR jako vězeňští kaplani a kaplanky. Dalších cca 115 dobrovolníků (kněží, zasvěcených osob a laiků) pravidelně docházelo z pověření církve do věznic jako duchovní nebo jejich pastorační pomocníci. Ve věznicích Rýnovice, Praha-Ruzyně, Kynšperk se podařilo zrealizovat jednodenní rekolekce, kterých se účastnilo průměrně 20 odsouzených. Ve věznicích Kynšperk a Jiřice vznikl oddíl pro duchovně založené vězně, v obou případech tyto oddíly iniciovaly a duchovně vedou kaplani CŘK. Řeholní sestry pracovaly v ženské věznici pro prvotrestankyně v Praze-Řepích, ve Vinařicích, v Opavě, Kuřimi, v Brně, Olomouci, v Praze-Pankráci a ve vazební věznici v Českých Budějovicích. Ve věznici Plzeň-Bory působili také členové komunity Koinonia sv. Jana Křtitele. Vězně ve Vinařicích u Kladna pravidelně navštěvovali bohoslovci z Arcibiskupského semináře v Praze a studenti KTF UK. V ADCH Praha, v Diecézní charitě České Budějovice a v Městské charitě Plzeň úspěšně pokračovaly projekty „Dopisování s vězni“. Dopisování se pod vedením pracovníků projektu věnují vyškolení dobrovolníci. Diecézní charita Třebíč se v projektu Al paso věnuje mužům z regionu Vysočina, kteří se vrací z výkonu trestu.

3. CÍRKEV JE OPRÁVNĚNA KONAT OBŘADY, PŘI NICHŽ JSOU UZAVÍRÁNY CÍRKEVNÍ SŇATKY PODLE ZVLÁŠTNÍHO PRÁVNÍHO PŘEDPISU.

Dle zákona o rodině č. 94/1963 Sb. v platném znění je možno uzavřít **manželství církevním obřadem**. V roce 2013 bylo uzavřeno celkem **5117 sňatků** dle obřadu Církve římskokatolické. V tomto počtu jsou zahrnuty jak sňatky znamenající vznik manželství, tak církevní sňatky osob již v manželství žijících - tzv. církevně zplatněná manželství.

CÍRKVE JSOU OPRÁVNĚNY ZŘIZOVAT CÍRKEVNÍ ŠKOLY PODLE CÍRKEVNÍHO ZÁKONA Č. 3/2002 SB. A PODLE ŠKOLSKÉHO ZÁKONA Č. 561/2004 SB.

Katolická církev zřizovala k **31. 12. 2013** celkem 86 školských právnických osob (ŠPO) a 5 spol.

s r. o., **celkem 91 právnických osob**, které sdružují **104 druhů škol a školských zařízení**. Toto číslo zahrnuje:

- **Celkem 25 mateřských škol.** Z toho bylo 17 mateřských škol jako samostatné ŠPO a 8 mateřských škol, které jsou součástí ŠPO základní nebo střední školy.
- **Celkem 23 základních škol.** Z toho bylo 14 základních škol jako samostatné ŠPO, 1 základní škola je s. r. o. a 8 základních škol, které jsou součástí ŠPO mateřské školy, gymnázia, střední školy a ZUŠ.
- **Celkem 2 základní umělecké školy**, z nichž 1 je samostatná ŠPO a druhá je součástí ŠPO základní školy.
- **Celkem 18 gymnázií.** Z toho bylo 12 gymnázií jako samostatné ŠPO, 1 gymnázium s. r. o. a 5 gymnázií, která jsou součástí ŠPO mateřské, základní nebo střední školy.
- **Celkem 12 středních odborných škol.** Z toho bylo 9 středních odborných škol jako samostatné ŠPO, 1 střední odborná škola s. r. o. a 2 střední odborné školy, které jsou součástí ŠPO s mateřskou školou nebo gymnáziem.
- **Celkem 5 vyšších odborných škol** (samostatné ŠPO).
- **Celkem 1 konzervatoř** (samostatná ŠPO).
- **Celkem 18 školských zařízení**, z nichž 16 jsou samostatné ŠPO a 2 jsou s. r. o. Patří mezi ně 1 teologický konvikt, 5 domovů mládeže, 1 křesťanská pedagogicko-psychologická poradna, 2 dětské domovy a 9 středisek volného času.

V Praze dne 23. prosince 2014

X kardinál Dominik Duka OP, v.r.
předseda České biskupské konference